

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien tappamista

Hakija

Suomen Bioturva Oy / Oskari Kallio

Asia

Lupahakemus talitiaisten ja pikkuvarpusten tappamiseen Pohjois-Karjalan osuuskaupan toimitiloista kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa ensisijaiseen talitiaisten (*Parus major*) ja pikkuvarpusten (*Passer montanus*) pyydystämiseen ja toissijaiseen tappamiseen seuraavista Pohjois-Karjalan osuuskaupan toimitiloista:

Prisma: Joensuu

S-market: Rantakatu, Eno, Hammaslahti, Ilomantsi, Kauppakatu, Karsikko, Kesälahti, Kitee, Kontiolahti, Lehmo, Lieksa, Liperi, Jukolanportti, Nollakka, Outokumpu, Penttilänranta, Papinkatu, Polvijärvi, Rantakylä, Reijola, Rääkkylä, Siilainen, Niinivaara, Tohmajärvi, Uimaharju, Utra, Viinijärvi, Vehkalahti, Ylämylly, Jussintori Juuka, Kauppatori, Nurmes, Venlantor

Sale: Rautavaara, Kolinportti, Koli, Kanervala, Kiihtelysvaara

ABC: Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Marjala, Outokumpu, Sihtala, Juuka, Nurmes

Muut: S-Rauta Nurmes, Sokos Hotel Bomba Nurmes, Sokos Hotel Koli, Sokos Hotel Koli kylä, Rinnetupa Koli, Sokos Joensuu / Hotelli Vaakuna, Sokos Hotel Kimmel + ravintolat (Hesburger, Rosso, Torero, Panbuddha)

Lupaa haetaan ympärivuotisesti vuosille 2025–2029 ja hakemukselle pyydetään pikaista käsittelyä, sillä kohteista esimerkiksi Prisma Joensuussa on hakemushetkellä lintuja sisällä.

Poikkeuslupaperusteena on kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen. Linnut voivat aiheuttaa ulosteillaan kohonneen salmonellariskin, minkä takia on perusteltua poistaa linnut mahdollisimman nopeasti.

Lintuja on kohteissa ja niiden ympäristössä tasaisesti ympäri vuoden, vähimmillään yksittäisiä ja runsaimmillaan kymmeniä kerralla. Lupaa haetaan 40 yksilön ampumiseen. Hakijan arvion mukaan tällä määrällä pystytään parantamaan kohteiden elintarviketurvallisuutta.

Ongelmaa on pyritty ennaltaehkäisemään sillä, että sisäänkäyntien ovet ovat automaattisesti sulkeutuvat, jotta linnuilla ei olisi suoraa pääsyä sisätiloihin. Lintuja tulee silti toisinaan mm. asiakkaiden mukana ovista sisälle. Lintuja on yritetty houkutella äänellä ulos kohteista, mutta kaikkia lintuja ei ole saatu pois suurista ja sokkeloisista rakennuksista. Tällöin muuta tyydyttävää ratkaisua vahinkojen torjuntaan ei ole. Lintujen

häirintä ja mahdollinen tappaminen tapahtuu rakennuksen sisätiloissa, joten siitä ei ole haittaa ympäröivälle lajistolle tai luontoarvoille.

Määräykset, joita hakemus koskee

Talitiainen, pikkuvarpunen ja varpunen (*Passer domesticus*) ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Lisäksi varpunen on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Rauhoitettujen lintujen pyydystäminen sisätiloista ja vapauttaminen ulos on mahdollista ilman poikkeuslupaa eläinten hyvinvointilain (693/2023) 7 §:n nojalla, kunhan toimijoilla on riittävä osaaminen lintujen käsittelemiseen eikä pyynnillä siten aiheuteta linnuille tarpeetonta kärsimystä.

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan tappaa ampumalla talitiaisia, pikkuvarpusia ja varpusia seuraavin ehdoin.

- 1 Lupa talitiaisten, pikkuvarpusten ja varpusten ampumiseen on voimassa 31.12.2028 asti hakemuksessa listatuissa Pohjois-Karjalan osuuskaupan toimitiloissa.
- 2 Lintujen pääsy sisätiloihin tulee pyrkiä estämään ennalta. Ennaltaehkäiseviä keinoja tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
- 3 Sisätiloihin päätyneet linnut tulee ensisijaisesti poistaa ulos ohjaamalla ja lintuhäkkejä tai lintuverkkoja käyttäen, aiheuttamatta niille tarpeetonta kärsimystä. Lintujen pyynti on aloitettava viivytyksettä.
- 4 Ampumislupaa saa käyttää vain, mikäli ulos ohjaaminen ja elävänä pyynti ei onnistu. Tällä luvalla saa ampua luvan voimassaoloaikana yhteensä enintään 20 talitiaista, pikkuvarpusta tai varpusta.
- 5 Luvan saajan on varmistuttava siitä, ettei luvan käytöstä aiheudu vaaraa ihmisille ja noudatettava mitä metsästyslaissa on säädetty.
- 6 Mikäli ammuttu lintu on rengastettu, on renkaat ja niiden löytöpaikka- ja aikatiedot toimitettava postitse Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto), tai sähköisesti rengaslöydön ilmoituslomaketta käyttäen <https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>.
- 7 Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana toimenpiteitä tehtäessä ja vaadittaessa lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa siitä, että kaikki toimenpiteisiin osallistuvat toimivat tämän luvan ehtojen mukaisesti.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportointivelvoite on voimassa 31.1.2029 asti. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon kirjaamo@lvv.fi päätöksen asianumerolla VARELY/7434/2025 varustettuna. Raportointiin käytetään päätöksen

antamisen yhteydessä toimitettua taulukkoa. Taulukon mukaisesti tulee raportoida poistettujen yksilöiden määrä lajeittain, poistomenetelmä, poistamisajankohdat ja -paikat sekä tieto siitä, miksi lopulta on päädytty ampumiseen. Lisäksi on raportoitava ennaltaehkäisevien toimenpiteiden käytöstä ja kehittämisestä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä voidaan poiketa kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Linnuista aiheutuu Pohjois-Karjalan osuuskaupan toimitilojen sisätiloissa merkittävä hygieniä- ja terveysriski, sillä ruokakaupoissa, huoltoasemilla, hotelleissa ja ravintoloissa käsitellään elintarvikkeita.

Kansanterveyden turvaamiseksi sisälle eksyneiden lintujen poistaminen on perusteltua, mikäli lintujen pääsyä sisätiloihin ei ennaltaehkäisevistä toimista huolimatta onnistuta estämään. Ehtojen mukaisesti ennaltaehkäiseviä keinoja tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää. On tärkeää tunnistaa kohdekohtaisesti, mistä linnut pääsääntöisesti lentävät sisälle, ja tilkitä nämä paikat tai ovien tapauksessa pyrkiä pitämään niitä mahdollisuuksien mukaan kiinni ja panostaa karkottimiin. Ovien yhteydessä voi kokeilla esimerkiksi tuligeelejä, ääneen perustuvia karkottimia tai passiivisia pelotteita.

Ennaltaehkäisystä huolimatta lintujen pääsyä sisätiloihin ei välttämättä pystytä täysin estämään. Kun lintu havaitaan sisätiloissa, tulee pyydystys ja ulos ohjaaminen aloittaa välittömästi. Toimitilojen rakenteet voivat kuitenkin asettaa pyynnille haasteita, eikä pyynti tai ulos ohjaaminen aina onnistu. Tällaisissa tilanteissa ongelmaan ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ampuminen.

Koska ongelma tulee pyrkiä ratkaisemaan ennaltaehkäisevillä keinoilla, on lupa-aikaa ja ammuttavien lintujen määrää rajattu. Tällä luvalla saa ampua 3 vuoden aikana enintään 20 lintuyksilöä. Määrää ei ole nähty tarkoituksenmukaiseksi rajata lajeittain tai vuosittain, sillä tilanteita ei pystytä ennakoimaan. Linnun saa ampua ainoastaan siinä tapauksessa, ettei elävänä pyydystäminen ja ulos vapauttaminen onnistu. Vuoden 2028 jälkeen voidaan tarvittaessa arvioida kokonaistilannetta ja mm. ennaltaehkäisyn kehittymistä uudelleen.

Päätös koskee hakemuksesta poiketen myös varpusta, sillä pikkuvarpunen ja varpunen sekoitetaan helposti keskenään. Molempien lajien yksilöiden joutuminen poikkeusluvan mukaisten toimenpiteiden kohteeksi on lajin samankaltaisen ekologian vuoksi mahdollista. Lajintunnistukseen tulee kiinnittää huomiota raportointitaulukon täyttöä varten.

Ehtojen mukainen talitiaisten, pikkuvarpusten tai varpusten mahdollinen ampuminen ei vaaranna lajien suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista. Ensisijaisesti linnut tulee poistaa elävänä ja ammuttavien yksilöiden määrää on rajoitettu.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 71 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Prisma Joensuussa on hakemushetkellä ollut lintuja, ja mikäli niiden ulos ohjaaminen tai pyydystäminen ei onnistu, tulee hakijan pystyä tarvittaessa käyttämään poikkeuslupaa ennen kuin se on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pikkulintujen aiheuttamien kansanterveysriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Raportointitaulukko

Tiedoksi

Päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla.

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/7434/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7434/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 13.11.2025 12:48

Ratkaisija Aalto Tapio 13.11.2025 13:03

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.